

202

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA OBRONY NARODOWEJ

z dnia 20 maja 1992 r.

w sprawie odbywania ćwiczeń wojskowych przez żołnierzy rezerwy.

Na podstawie art. 70 ust. 1, art. 73 i art. 106 ustawy obronny Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 1992 r. Nr 4, poz. z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku 16 i Nr 40, poz. 174) zarządza się, co następuje:

Rozdział 1 Przepisy ogólne

§ 1. 1. Przepisy art. 58, 61, 100, 101, 103 i 104, powoływane w niniejszym rozporządzeniu bez bliższego określenia, oznaczają przepisy ustawy z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 1992 r. Nr 4, poz. 16 i Nr 40, poz. 174).

2. Czynności przewidziane w rozporządzeniu dla wojskowego komendanta uzupełnień wykonuje wojskowy komendant uzupełnień właściwy ze względu na miejsce pobytu stałego (zamieszkania) żołnierza rezerwy lub jego pobytu czasowego trwającego ponad dwa miesiące, a dla dowódcy jednostki wojskowej — dowódca jednostki wojskowej, w której żołnierz rezerwy odbywa ćwiczenia wojskowe.

§ 2. 1. Obowiązkowi odbywania ćwiczeń wojskowych podlegają osoby przeniesione do rezerwy na podstawie przepisów ustawy z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 1992 r. Nr 4, poz. 16 i Nr 40, poz. 174) lub przepisów ustawy z dnia 30 czerwca 1970 r. o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych (Dz. U. z 1992 r. Nr 8, poz. 31) oraz przepisów wydanych na ich podstawie.

2. Ćwiczenia wojskowe są odbywane przez żołnierzy rezerwy w jednostkach wojskowych.

§ 3. 1. Osoby, które odbyły zasadniczą służbę wojskową lub przeszkolenie wojskowe (zajęcia wojskowe) albo pełniły zawodową służbę wojskową, są wyszkolonymi żołnierzami rezerwy.

2. Wyszkolonymi żołnierzami rezerwy są również osoby, które zostały zwolnione z odbywania zasadniczej służby wojskowej albo zwolnione lub wydalone ze służby wojskowej pełnionej w charakterze kandydatów na żołnierzy zawodowych (służby kandydackiej), po upływie nie mniej niż 12 miesięcy odbywania (pełnienia) tych służb.

§ 4. 1. Osoby, które nie odbywały służby wojskowej, są niewyszkolonymi żołnierzami rezerwy.

2. Niewyszkolonymi żołnierzami rezerwy są również osoby, które:

- 1) odbywały służbę wojskową, o której mowa w § 3 ust. 2, przez okres krótszy niż 12 miesięcy;
- 2) zostały zwolnione z przeszkolenia wojskowego przed jego odbyciem;
- 3) odbyły zasadniczą służbę lub szkolenie poborowych w obronie cywilnej albo zostały zwolnione z tej służby lub szkolenia przed jego odbyciem;
- 4) pełniły służbę w formacjach uzbrojonych nie wchodzących w skład sił zbrojnych lub zostały zwolnione z tej służby przed jej odbyciem;
- 5) odbyły służbę zastępczą lub zostały z niej zwolnione przed jej odbyciem.

§ 5. Żołnierze rezerwy, o których mowa w § 4 ust. 1 i 2 pkt 1—4, stają się żołnierzami wyszkolonymi po odbyciu przez nich ćwiczeń wojskowych krótkotrwałych lub długotrwałych.

§ 6. 1. Równoznaczne z odbyciem zasadniczej służby wojskowej, o której mowa w art. 103 ust. 1 pkt 1, jest:

- 1) odbycie zasadniczej służby wojskowej, z której żołnierz rezerwy został zwolniony przed jej odbyciem po upływie nie mniej niż 12 miesięcy jej odbywania;
- 2) odbycie zasadniczej służby lub szkolenia poborowych w obronie cywilnej albo służby w formacjach uzbrojonych nie wchodzących w skład sił zbrojnych, jeżeli żołnierz rezerwy został zwolniony z tej służby po odbyciu nie mniej niż 12 miesięcy;

3) odbycie przeszkolenia wojskowego;

4) pełnienie zawodowej służby wojskowej lub służby wojskowej pełnionej w charakterze kandydata na żołnierza zawodowego (służby kandydackiej) w stopniach podoficerskich, jeżeli żołnierz rezerwy został zwolniony z tej służby i przeniesiony do rezerwy.

2. Do żołnierzy rezerwy w stopniach szeregowych i podoficerskich, którzy nie spełniają warunków wymienionych w ust. 1, stosuje się przepis art. 103 ust. 1 pkt 2.

Rozdział 2

Formy ćwiczeń wojskowych i sposób ich odbywania

§ 7. Ćwiczenia wojskowe odbywa się jako:

- 1) jednodniowe ćwiczenia wojskowe trwające:
 - a) do 6 godzin — odbywane w czasie lub w dniu wolnym od pracy,
 - b) powyżej 6 do 12 godzin — odbywane w dniu wolnym od pracy,
 - c) do 24 godzin — rozpoczynające się w czasie wolnym od pracy w dniu poprzedzającym dzień wolny od pracy lub odbywane w dniu wolnym od pracy;
- 2) krótkotrwałe ćwiczenia wojskowe — trwające od 2 do 30 dni kalendarzowych;
- 3) długotrwałe ćwiczenia wojskowe — trwające od 31 do 90 dni kalendarzowych.

§ 8. 1. Odbywanie ćwiczeń wojskowych polega na szkoleniu teoretycznym i praktycznym.

2. W ramach ćwiczeń wojskowych mogą być prowadzone kursy przekwalifikowania oraz kursy przeszkalania kandydatów na podoficerów, chorążych lub oficerów.

Rozdział 3

Czas trwania ćwiczeń wojskowych oraz ich ilość dla poszczególnych grup żołnierzy rezerwy

§ 9. Żołnierze rezerwy niewyszkoleni odbywają ćwiczenia wojskowe krótkotrwałe lub długotrwałe.

§ 10. Żołnierze rezerwy wyszkoleni, z zastrzeżeniem § 11 i 12, odbywają ćwiczenia jednodniowe lub krótkotrwałe.

§ 11. Żołnierze rezerwy, którym wydano karty mobilizacyjne, mogą odbywać każdy rodzaj ćwiczeń wojskowych.

§ 12. Żołnierze rezerwy, którzy są powołani do odbycia ćwiczeń wojskowych w formie kursów określonych w § 8 ust. 2, mogą odbywać długotrwałe ćwiczenia wojskowe.

§ 13. 1. Żołnierze rezerwy ze względu na wiek oraz stopień wojskowy mogą łącznie odbyć:

- 1) szeregowi i podoficerowie wyszkoleni w wieku do 40 lat życia — do 8 miesięcy ćwiczeń wojskowych;
- 2) chorążowie i oficerowie w wieku do 50 lat życia — do 15 miesięcy ćwiczeń wojskowych.

2. Żołnierze rezerwy, o których mowa w ust. 1, po przekroczeniu określonej dla nich granicy wieku odbywają ćwiczenia wojskowe w wymiarze do pozostałego łącznego czasu trwania ćwiczeń wojskowych, określonego w art. 103.

§ 14. Żołnierze rezerwy — kobiety odbywają ćwiczenia wojskowe jednodniowe lub krótkotrwałe.

Rozdział 4

Powoływanie żołnierzy rezerwy do odbycia ćwiczeń wojskowych

§ 15. 1. Powołaniu do odbycia ćwiczeń wojskowych podlegają, z zastrzeżeniem ust. 2, żołnierze rezerwy uznani za zdolnych do czynnej służby wojskowej w czasie pokoju.

2. Powołaniu do odbycia ćwiczeń wojskowych nie podlegają żołnierze rezerwy, jeżeli:

- 1) spełniają warunki określone w art. 58 ust. 3 lub art. 100 ust. 2;
- 2) są tymczasowo aresztowani lub odbywają karę pozbawienia wolności, w tym również zastępczą karę pozbawienia wolności lub karę aresztu, albo jest wobec nich wykonywana kara dodatkowa pozbawienia praw publicznych;
- 3) są reklamowani od obowiązku pełnienia czynnej służby wojskowej w razie ogłoszenia mobilizacji i w czasie wojny;
- 4) posiadają przydziały organizacyjno-mobilizacyjne do służby w obronie cywilnej lub do jednostek zmilitaryzowanych.

§ 16. 1. Karta powołania do odbycia ćwiczeń wojskowych powinna być doręczona żołnierzowi rezerwy nie później niż na 14 dni przed dniem stawienia się do czynnej służby wojskowej określonym w tej karcie. Termin ten nie narusza terminu określonego w art. 101 ust. 1 i 2.

2. Terminu, o którym mowa w ust. 1, nie stosuje się, jeżeli:

- 1) ćwiczenie wojskowe jest przeprowadzane w trybie natychmiastowego stawiennictwa żołnierzy rezerwy;
- 2) żołnierz rezerwy nie zgłosił się bez uzasadnionej przyczyny na wezwanie wojskowego komendanta uzupełnień w celu doręczenia mu karty powołania.
3. Wzór karty powołania określają odrębne przepisy.

§ 17. Doręczenie kart powołania do odbycia ćwiczeń wojskowych, z wyjątkiem ćwiczeń przeprowadzanych w trybie natychmiastowego stawiennictwa żołnierzy rezerwy, następuje odpowiednio w trybie i na zasadach określonych w dziale I rozdziale 8 Kodeksu postępowania administracyjnego.

§ 18. 1. Od decyzji wojskowego komendanta uzupełnień o powołaniu do odbycia ćwiczeń wojskowych przysługuje żołnierzowi rezerwy odwołanie do szefa wojewódzkiego sztabu wojskowego w terminie 7 dni od dnia doręczenia karty powołania.

2. Wniesienie odwołania nie zwalnia żołnierza rezerwy, któremu karta powołania została doręczona, od obowiązku stawienia się do odbycia ćwiczeń wojskowych w określonym w tej karcie terminie i miejscu.

§ 19. Żołnierz rezerwy powołany do odbycia ćwiczeń wojskowych przeprowadzanych w trybie natychmiastowego stawiennictwa udaje się, nie później niż w ciągu 2 godzin od chwili doręczenia mu karty powołania, bezpośrednio do miejsca stawiennictwa określonego w tej karcie.

§ 20. 1. W wypadku gdy żołnierz rezerwy, któremu doręczono kartę powołania, nie może stawić się do odbycia ćwiczeń wojskowych w terminie określonym w tej karcie z powodu obłożnej choroby, niezwłocznie zawiadamia o tym fakcie wojskowego komendanta uzupełnień osobiście lub przez inne osoby. Po ustaniu choroby żołnierz rezerwy zgłasza się niezwłocznie do wojskowego komendanta uzu-

pełnień, przedstawiając w tej sprawie zaświadczenie lekarskie.

2. Wojskowy komendant uzupełnień, po otrzymaniu zawiadomienia, o którym mowa w ust. 1, niezwłocznie zawiadamia dowódcę jednostki wojskowej o przyczynach niestawienia się żołnierza rezerwy do odbycia ćwiczeń wojskowych.

3. Jeżeli w dniu, w którym żołnierz rezerwy stawił się do odbycia ćwiczeń wojskowych, wykorzystywał on zwolnienie lekarskie od pracy, żołnierz przedstawia to zwolnienie dowódcy jednostki wojskowej, który niezwłocznie zawiadamia zatrudniającego go zakład pracy o jego stawieniu się do odbycia ćwiczeń wojskowych.

§ 21. 1. Stawienie się żołnierza rezerwy do odbycia ćwiczeń wojskowych następuje z chwilą zgłoszenia się w miejscu określonym w karcie powołania.

2. Dowódca jednostki wojskowej stwierdza w rozkazie dziennym stawienie się żołnierza rezerwy do odbycia ćwiczeń wojskowych.

3. Żołnierzy, o których mowa w ust. 2, wyznacza się na stanowiska i funkcje na czas trwania ćwiczeń wojskowych.

§ 22. 1. Dowódca jednostki wojskowej niezwłocznie zawiadamia wojskowego komendanta uzupełnień o fakcie niestawienia się żołnierza rezerwy do odbycia ćwiczeń wojskowych w terminie określonym w karcie powołania.

2. W wypadku otrzymania zawiadomienia, o którym mowa w ust. 1, wojskowy komendant uzupełnień postępuje zgodnie z zasadami określonymi w art. 61 ust. 2.

3. W wypadku gdy żołnierz rezerwy nie stawił się do odbycia ćwiczeń wojskowych krótkotrwałych lub długotrwałych w terminie określonym w karcie powołania, dowódca jednostki wojskowej zawiadamia o tym fakcie właściwego prokuratora wojskowego, chyba że wymierzył temu żołnierzowi karę dyscyplinarną.

Rozdział 5

Urlopy

§ 23. Żołnierzom rezerwy odbywającym ćwiczenia wojskowe mogą być udzielane urlopy okolicznościowe oraz w celu odwiedzenia rodziny.

§ 24. 1. Urlopu okolicznościowego udziela się na udokumentowany wniosek żołnierza rezerwy w razie śmierci lub obłożnej choroby najbliższego członka rodziny albo w innych szczególnie uzasadnionych wypadkach.

2. Urlopu okolicznościowego udziela się w wymiarze do 5 dni kalendarzowych.

§ 25. 1. Urlopu w celu odwiedzenia rodziny udziela się odbywającym długotrwałe ćwiczenia wojskowe żołnierzom rezerwy żonatym lub samotnie wychowującym dziecko

2. Urlopu w celu odwiedzenia rodziny udziela się w wymiarze 3 dni kalendarzowych za każde 30 dni odbywania ćwiczeń wojskowych.

3. Urlop określony w ust. 1 nie przysługuje w miesiącu, w którym udzielono żołnierzowi innego urlopu.

§ 26. Urlopów określonych w § 24 ust. 1 i § 25 ust. 1 udziela dowódca jednostki wojskowej.

Rozdział 6

Zwalnianie z ćwiczeń wojskowych

§ 27. Żołnierzy rezerwy zwalnia się z ćwiczeń wojskowych po upływie czasu ich trwania, określonego w karcie

powołania, a żołnierzy rezerwy powołanych na ćwiczenia wojskowe przeprowadzane w trybie natychmiastowego stawiennictwa — po upływie czasu niezbędnego do sprawdzenia gotowości mobilizacyjnej sił zbrojnych.

§ 28. 1. Żołnierza rezerwy zwalnia się z ćwiczeń wojskowych przed ich odbyciem w razie:

- 1) uznania go ze względu na stan zdrowia:
 - a) za trwale lub czasowo niezdolnego do czynnej służby wojskowej,
 - b) za niezdolnego do służby wojskowej w czasie pokoju;
 - 2) zastosowania wobec niego tymczasowego aresztowania lub zarządzenia wykonania kary pozbawienia wolności, w tym również zastępczej kary pozbawienia wolności lub kary aresztu, albo wykonania kary dodatkowej pozbawienia praw publicznych.
2. Żołnierz rezerwy może być zwolniony z ćwiczeń wojskowych przed ich odbyciem w razie:
- 1) śmierci lub obłożnej choroby najbliższego członka rodziny żołnierza, jeżeli udzielenie urlopu okolicznościowego w tych wypadkach jest niewystarczające lub niecelowe;
 - 2) zaistnienia innych szczególnie uzasadnionych okoliczności.

§ 29. Żołnierza rezerwy, który podczas odbywania ćwiczeń wojskowych przeżywa na leczeniu w zakładzie opieki zdrowotnej, zwalnia się z tych ćwiczeń w ostatnim dniu, w którym upływa czas ich trwania.

§ 30. Żołnierza rezerwy zwalnia z ćwiczeń wojskowych, zarówno przed, jak i po ich odbyciu, dowódca jednostki wojskowej.

Rozdział 7

Przepisy końcowe

§ 31. W wypadku przedłużenia przez Radę Ministrów w trybie art. 104 ust. 3 czasu trwania ćwiczeń wojskowych do żołnierzy rezerwy odbywających te ćwiczenia nie mają zastosowania przepisy § 27, § 28 ust. 2 i § 29.

§ 32. Traci moc zarządzenie nr 59/MON Ministra Obrony Narodowej z dnia 30 listopada 1981 r. w sprawie odbywania ćwiczeń wojskowych.

§ 33. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Minister Obrony Narodowej: *R. Szeremietiew*
Kierownik Ministerstwa